

AT FÅ BØRN

Forældreskab er natur, men også formet af kultur. Selvom biologiens og naturens instinkter er årsag til forældreskabet, har kultur, religion og politik i høj grad også haft betydning for vores opfattelse af forældreskabet. De forskellige forestillinger om rollen som forælder har påvirket det, vi gennem tiderne har peget på som 'naturligt' og 'det gode'.

I Middelalderen var det fatalt, hvis en adelig kvinde ikke kunne få børn. Hendes værdi lå nemlig alene i at kunne føre slægten videre. Samtidig var det livsfarligt, hver eneste gang en kvinde skulle føde – både for moren og for barnet. En mors overdrevne omsorg for sit barn blev anset som ligefrem skadelig, og det var desuden upopulært at amme sit eget barn. Senere blev moderskabet idylliseret og fremhævet som kvindens eneste kald i livet. Medmindre det var udenfor ægteskabet. Det var skæbnesvangert for en kvinde at blive gravid, inden hun blev gift, og det var længe udbredt, at ugifte kvinder tog livet af deres nyfødte børn i skam og fortvivelse. Straffen og fordømmelsen var hård for

en ung, ugift kvinde, der blev gravid, samtidig fandtes der ikke noget mere provokerende end en kvinde, der frivilligt valgte at være enlig, ugift mor.

Idylliseringen af moderskabet kom til at betyde, at kvinder blev udelukket fra samfundslivet og bundet til hjemmene. Men det har også betydet, at faderskabet ikke har fået plads. Fædre var ikke en del af hverken graviditet, fødsel eller pasning af det lille barn. Først i 1970'erne satte man spørgsmålstegn ved, hvorfor far ikke fik lov at fylde mere i forældreskabet og f.eks. deltage i fødslen af sit barn eller tage barselsorlov. Forældreskabet og moderskabet har i mange år været til debat – og er det også i dag: Er det f.eks. rimeligt, at nogle kvinder ønsker at få børn alene? Er valget om at blive alenemor en trussel mod kernefamilien som samfundsinstitution? Og er det forsvarligt at overlade en magtfuld politisk position til en kvinde, der er på vej på barsel? Moderskabet er ikke en privatsag – sådan har det været igennem historien, og det er det fortsat den dag i dag.